

Edukacja IPN

<https://edukacja.ipn.gov.pl/edu/materialy-edukacyjne/teki-edukacyjn/konspiracje-mlodziejowe/slownik-i-biogramy-postaci/165854,Puchalski-Zdzislaw-Grom-19301989.html>

28.04.2024, 04:03

Puchalski Zdzisław „Grom” (1930-1989)

Uczeń i harcerz, jeden z założycieli Partii Antykomunistycznej PAK i Grupy Operacyjnej Armii Krajowej w Pułtusku.

W wieku 15 lat wraz z Czesławem Sobolewskim „Tarzanem” i Zbigniewem Wróblewskim „Malowanym” założył PAK. Była to organizacja skupiająca uczniów pułtuskiego gimnazjum i w 1946 r. liczyła 32 osób. Miała charakter formacyjno-propagandowy. Jej członkowie m.in. wykonywali antykomunistyczne napisy na murze okalającym szkołę. W kwietniu 1947 r. jej członkowie ujawnili się podczas amnestii ogłoszonej przez władze komunistyczne. W maju tego roku Zdzisław Puchalski utworzył nową strukturę podziemną o nazwie GOAK.

GOAK, podobnie jak PAK, była początkowo organizacją o charakterze formacyjno-propagandowym, jednak (być może z inicjatywy agentów UB, umieszczonych w jej szeregach) rozpoczęła gromadzenie broni.

W grudniu 1948 r. członkowie grupy zostali aresztowani przez funkcjonariuszy PUBP w Pułtusku.

22 kwietnia 1949 r. WSR w Warszawie na sesji wyjazdowej, która odbyła się w budynku kina „Narew” w Pułtusku, skazał dziewiętnastoletniego „Groma” na 15 lat pozbawienia wolności. Karę odbywał w więzieniach o zastrzyżonym rygorze w Rawiczu, Wronkach i Strzelcach Opolskich. Więzienie opuścił w lipcu 1956 r.

Po wyjściu na wolność nie miał możliwości kontynuowania nauki. Ukończył kurs dla księgowych i pracował w tym zawodzie. Ciężkie śledztwo i warunki więzienne spowodowały u niego poważną utratę zdrowia. Zmarł 21 maja 1989 r.

Oprac. Marcin Łaszczyński

Opcje strony